

Novetat Text: Ignasi Aragay

TOT LLULL en anglès

Cartell de l'exposició que es va dedicar a Ramon Llull a l'Acadèmia de Bones Lletres el 2007

XAVIER BERTRAL

Un resum de les 280 obres de Ramon Llull i un balanç del que han donat de si els estudis lul·lians els últims 50 anys és el que conté una magna obra publicada ara en anglès al 'Corpus Christianorum'

centenar de pàgines de les seves 280 obres i, en tercer lloc, en el que és la part més extensa, d'un repàs del seu pensament, a través del qual es pot saber quin és l'estat de la qüestió en cadascuna de les branques que va tractar. En qualsevol cas, l'obra deixa clara la posició de Llull com a filòsof i teòleg i, per tant, es deixa en un segon terme la visió més popular, i en alguns casos folklòrica, del místic, l'alquimista, *lo foll*, el precursor de la informàtica i el Dant de la llengua catalana. Sense desmerèixer l'aportació al català, s'han evitat els aspectes més fàcils i cridaners.

Filòsof i teòleg

"Hem buscat la rehabilitació de la figura de Ramon Llull com a filòsof i teòleg a nivell europeu", diu Fidora, que el situa a l'alçada d'un Tomàs d'Aquino o d'un Joan Duns Escot. En aquest sentit, remarca el caràcter universal del pensament lul·lià, el qual va influir naturalment a les illes Balears, però també a Castella (Universitat d'Alcalá de Henares), França, Alemanya (sobretot en la figura de Nicolau de Cusa, també en Leibnitz), Itàlia (Giordano Bruno), Anglaterra... "La història de la seva influència està per escriure i no serà fàcil, ja que calen estudiosos que coneguin la seva obra, ja prou extensa i complexa, i que tinguin una visió consistent de la història del pensament".

El llibre també és, d'alguna manera, una invitació a la recerca a tota la comunitat filosòfica internacional. D'aquí l'ús de l'anglès i d'aquí el doble plantejament erudit i divulgatiu. Una comunitat que avui dia consta d'entre la cinquantena i el centenar d'especialistes repartits per universitats de tot el món. Tots ells, i d'altres que s'hi puguin afegir en els anys a venir, ben probablement es trobaran en les efemèrides de l'any 2016, quan es complirà el 700 aniversari de la mort de Llull, que va néixer el 1232 i va morir el 1316.

Entre els temes en els quals hi ha encara molt camí per recórrer, tenim el terreny en el qual caminen autors com Lola Badia i Albert Soler al voltant de Llull i la literatura. També hi ha feina a fer entorn d'un lloc comú que, en realitat, està molt poc investigat: la seva relació amb el món àrab. "Les hipòtesis fetes fa 40 anys s'està veient que no acaben de ser prou sòlides", explica Fidora, que considera que s'ha estudiat poc la influència en Llull dels autors àrabs. El mateix es pot dir de l'univers hebreu. En aquest terreny, s'espera l'arribada a la Universitat Autònoma de Barcelona de Harvey Hames, un professor de la universitat israeliana de Bersheva que té previst estudiar i editar la versió hebrea feta a l'Edat Mitjana de l'*Ars brevis*. I encara s'hauria d'avançar molt més a nivell filològic, en la confecció d'edicions crítiques dels llibres de Llull.*

Cinc anys de feina i la participació d'un equip internacional d'experts de diferents països (Alemanya, Itàlia, Israel, Brasil...), coordinats des de Catalunya i el País Valencià per Alexander Fidora i Josep Enric Rubio, han donat lloc a *Raimundus Lullus. An introduction to his life, works and thought*. Són quasi 500 pàgines que combinen l'anàlisi erudit i l'alta divulgació.

L'obra surt dins la col·lecció de textos lul·lians en llatí que publica el segell editorial belga Brepols i que coordina la Universitat de Friburg, al sud d'Alemanya. Es tracta d'una iniciativa que des de fa cinc dècades publica aquest corpus llatí de Ramon Llull. Han sortit 32 volums i en falten 25 més-. En el cas d'aquest text en anglès, s'ha fet una excepció a la regla de publicar només fonts primàries. Una excepció que té a veure amb l'interès intrínsec de l'obra i que, segons Alexander Fidora, "és una demostració més que Llull és un pensador europeu de primer ordre". De moment, ja hi ha interès per traduir-la a l'italià.

El llibre consta d'una introducció a la seva vida, d'un miniresum en un